

# TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbata

## ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.  
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.  
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la  
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.  
Correspondențele sunt a se adresa la  
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.  
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

## INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

## Biserica din Bucovina.

Urmărim cu mare încordare dezvoltarea lucrurilor în biserica ortodoxă din Bucovina, și cele ce se întâmplă acolo ne umplu de mare întristare.

Raportul intim dintre părinte și fiu, raportul intim dintre metropolitul bisericii ortodoxe din Bucovina și poporul român ortodox de acolo, — raportul acesta de mult nu mai există în metropolia soră.

În locul acestui intim raport aflăm dușmănie pe față, care a luat dimensiuni atât de mari în inimile românilor ortodocși, încât elementele mai tinere au eșit în publicitate cu durerile lor, cu nemulțămirea generală ce domnesce în biserică dela venirea actualului metropolit.

Nemulțămirea există de mult, și numirea a doi ruteni în gremiul consistoriului a fost numai incidentul, ca nemulțămirea să izbucnescă, și să sfârșim toate legăturile de stimă, de venerațiune, de iubire și de supunere, ce se datoresc capului bisericii de către fiii credincioși.

Noi ca biserică soră, în o monarhie, sub un Domnitor, din totă inima regretăm conflictul ce s'a escat între metropolitul Arcadie și între Românii din Bucovina, ca fii credincioși ai metropolitului.

Regretăm că nemulțămirii s'a dat expresiune prin o demonstrațiune pe stradă, și deși scim apăsătoare durerea Românilor ortodocși și nemulțămirea lor cu mersul lucrurilor în biserica de acolo, credem că dăm expresiune convingerii omienilor serioși, când condamnăm huiduirea pe stradă a metropolitului.

Este acest soi de manifestare a nemulțămirii împrumutat dela lucruri lumesci, și nu este de demnitate bisericească, ca nemulțămirii față cu persoana metropolitului în acest mod să i-se dea expresiune.

Insutit regretăm înse, că bisericii din Bucovina nici după trei-deci de ani dela era constituțiunei, nu i-a succes

a-și esopera drepturile sale autonome, ca ea prin ale sale organe să-și administreze afacerile bisericesci, școlare și episcopesci.

Dacă bisericii române ortodoxe din Bucovina în stat constituțional, cum este Austria, i-ar fi succes a-și esopera drepturile sale autonome, și s'ar fi reactivat sistemul sinodal din biserica orientală, ați Bucovina ar avé sinodul seu eparchial, în care s'ar regula toate afacerile bisericești, școlare și fundaționale, unde ar lua parte în cele administrative și elementul laic.

Acolo s'ar aduce plângerile, acolo durerile, acolo dorințele, acolo năzuințele, acolo aspirațiunile culturale, acolo pretensiunile de a dispune biserica de fondul religionar, acolo loialitatea poporului român, acolo s'ar da expresiune alipirii de biserică și de instituțiunile culturale legate de ea; cu un cuvânt în sinodul eparchiei Bucovinei ar răsună și glasul de loialitate către împărat, patrie și tron, și stima, iubirea, venerațiunea către capul bisericii, acolo ar resuna glasul de bucurie pentru prosperarea bisericii, dar totodată și durerea și nemulțămirea cu mersul neregulat al afacerilor.

În lipsa celui for competent, manifestațiunea se face pe strade, cu totala devalvare a autorității metropolitului, dar totodată și cu totala dejosire a bisericii.

În un număr premergător al diarului am reproduș scirea, că congresul bisericii ortodoxe din Bucovina s'a disolvat, după ce timp de aproape 30 de ani nu a lucrat nimica.

Inima ni-se strânge de durere, când vedem situațiunea tristă în care a ajuns în zilele noastre biserica soră din Bucovina.

Cu câtă însuflețire s'a pornit în anul 1868 lupta pentru recăștigarea autonomiei bisericesci în Bucovina.

Câtă durere pentru răceala metropolitului de atunci Hakman față cu cererile Românilor, câtă speranță cuprinde cereră a Românilor către parla-

mentul Austriei pentru recăștigarea autonomiei bisericesci.

Cu câtă căldură, cu ce entusiasm vorbesce în parlamentul Austriei Eudoxiu Hormuzachi, cu câtă sciință, cu ce căldă inimă sare în apărarea autonomiei bisericesci episcopul din Dalmația, Stefan Knezevici, cu câtă elocință vorbesce referentul pentru afacerea de culte în parlament!

Cu deosebire deputatul Eudoxiu Hormuzachi cu însuflețire vorbesce de misiunea bisericii orientale, de rolul ei pentru cultura poporului român.

Cap luminat, român mare, ortodox înflăcărat, Eudoxiu Hormuzachi în sinodalitate vede terenul cel mai potrivit pentru dezvoltarea bisericii, în opoziție cu centralismul absolutistic, care eschide participarea elementului laic din administrarea bisericii.

O asemenea caracterizare a bisericii orientale numai din rostul și din péna marelui nostru bărbat Alecsandru Mocsonyi am mai auzit și am cetit. Cu vorba la aniversarea a 25-a de la trecerea din viață a nemuritoriului metropolit Șaguna, cu péna din incidentul instalării actualului metropolit a apăsătoare domnul Alecsandru Mocsonyi misiunea bisericii orientale pentru poporul român.

Un asemenea spirit luminat transpiră și din vorbirea lui Hormuzachi

Votul parlamentului din Viena a fost pentru cererile Românilor.

Entusiasmul Românilor bucovineni pentru autonomia bisericii, curentul favorabil în cercurile guvernamentale, toate acestea ne îndreptăteau la mari speranțe.

Cler cult, aristocrație bogată, cultă și cu influență în cercurile normative, cine se nu spereze un puternic avânt? — sau cine se nu deplângă situațiunea tristă de acum?

Ani 30 au trecut dela era cu speranțele, un lung interval al întunecului, unde nu mai vedem ce se întâmplă la locurile competente.

Din când în când un țipăt de durere al răposatului metropolit Silvestru Morariu și un energic protest contra uneltirilor papiste în sinul bisericii din Bucovina.

Și ați! Ați tristul tablou cu deslănțuirea patimilor și manifestarea nemulțămirii, manifestare pe stradele Cernăuțului...

Trist tablou.

## 6000 copii fără școală. Unde?

În vre-un ținut românesc, prin biete comune românești? Nu! Atunci îndată ar veni guvernul într'ajutor, și ne-ar feriici acolo cu școli de stat, căci ne are dragi și ne pörta grija să nu suferim în privința asta. Ci cei 6000 de copii cari n'au putut umbla la școală sunt dintr'un singur oraș unguresc, din Szabadka (cu 75,000 locuitori), și n'au putut umbla că — n'au avut școli de ajuns! Ce o fi în jur, în ținutul orașului, dacă în orașul însuși e așa grijă de cauza școlară? Iată spre ce plaiuri ar trebui să-și mai întörcă guvernul privirile, nu să-și le țină ațintite tot numai asupra sêracelor noastre ținuturi, pândind cu ochi de vultur bietecele noastre școli și observând că la cutare școală, cutare ferestră e prea mică, deci școla trebuie închisă, ca să ne dea statul alta mai luminată.

## Strășnicie de cenzură. Un lucru

tragicomic reese din ultimul număr (303) al „Patriei” din Cernăuți. Penultimul ei număr fusese iar confiscat de cenzură. Niște pasagii i-au părut teribilului procuror prea obraznice, și a tras peste ele cu creionul albastru, și judecata gata: ideile din ele nu-i permis să fie răspândite prin presă în public. Diarul a apărut la locul respectiv cu oglindă albă și cu cuvântul tipărit mare la mijloc: „confiscat”...

În numărul mai nou însă, aflăm dată explicația textelor confiscate, prân următoarea adresă a diarului către procuror:

„Domnule procuror!

„Numărul nostru trecut iarăși a cădüt pradă cenzurei! Acesta este al 23-lea număr confiscat în aceste zile de grea cercare pentru presa independentă.

„De astă dată ne-ați confiscat însă reproducerea unei informațiuni din „Deu-

## FOIȚA

### Dela Cristiania.

În sêra din 1 August st. n. grupul norvegian ne-a invitat la o gustare în grădina St. Haushaugen, unde musica militară a cântat pe rënd, Imnul fie-cărei națiuni. Imnul românesc a fost repetat, în urma vigurosor aclamațiuni pe care le-au făcut românii, secondați de francezi, polonezi, sêrbi, și turci.

La 2 August, dimineața, toți parlamentarii s'au adunat la universitate și de acolo au pornit spre Storthing.

La scara de onore o musică militară i-a salutată pentr'un marș triumfal. Parlamentarii și-au ocupat fie-care câte un loc în sala ședințelor, după care musica a întonat imnul național norvegian.

Tot publicul l'a ascultat în picioare și l'a aclamat cu strigătul:

— Trăiască Norvegia liberă! (Leve det frie Norge!)

Prima ședință a fost deschisă Duminecă la 1 August v., de ministrul-președinte Steen, care a pronunțat un discurs în limba norvegiană, făcând elogiul păcii și al ideii arbitragiului între națiuni.

Dr. Gobat, elvețian, propune ca președinții celor două adunări legislative norvegiane, să fie proclamați președinți ai congresului. Se primește.

Pe când dl Lund, alesul președinte, după-ce își ocupase locul, își cetește discursul, aruncă o privire în sală. Incinta e plină de capete albe și grave, între cari se remarcă senatorul francez Labiche, nu vodevilistul, altul, ras de mustăți, cu un păr lung alb și barbe în favorite. La dreapta lui stă Pázmándy, negru, slab și palid: e bolnav. Mai în fund, figura simpatică a gigantului profesor de drept internațional de la Neapole, Pierrantoni, prieten bun al Românilor, decorat cu „Steaua României”.

Lojile sunt toate ocupate de dómne. Între loji atârână stindardele tuturor națiunilor, între cari, natural, și stindardul românesc.

Întreaga sală decorată cu sculpturi în lemn aurite, în stil gotic și bine iluminată, are un aspect vesel plăcut.

Încep discursurile delegaților, în ordinea alfabetică a națiunilor.

Delegatul german von Bar, mic, cu barbă scurtă albă, cu vocea supțire și argățosă, ne reamintește pe dl D. Sturdza.

Delegatul austriac, von Pirquet e salutată cu simpatie la urcarea sa pe tribună, vorbește liniștit și clar. Amândoi salută ideia păcii și pe conferențieri.

Representantul Belgiei, Thiebaud, asigură adunarea de simpatia și aderea guvernului și poporului belg, și arată cum guvernul belgian introduce, de câte ori pöte, clausula arbitragiului în tractatele ce închee.

Sofus Hoegsbro, președintele Folkethingului danez, în limba daneză, dorește aderea poporului danez la ideea păcii. Parlamentul danez a votat o subvenție pentru delegații săi.

Don Arturo Marcuatu, senator spaniol, face în limba franceză, istoricul conferințelor pentru pace și arbitragiu, arătând mersul lor ascendent și încrederea ce se cuvine să avem în succesul lor.

După energica cuvântare a delegatului american, apare frumoșă figură a senatorului francez Labiche. Discursul seu e cel mai aplaudat; de la suirea sa la tribună până la scoborire, fie-care dintre elegantele

frazе este subliniată de aplauzele tuturor. Ca fond, un discurs de ocaziune.

Englezii aprobă continuu vorbirea hotărâtă a delegatului lor, inginerul F. Stauhope, explorator al Sudanului.

Lipsește loc. colonel Th. Skinas, delegatul și singurul reprezentant grec.

Contele Albert Apponyi începe cu o salutare a congresului în limba franceză, apoi introduce câte-va fraze în limba ungurească apoi iar în limba franceză.

Marchizul B. Pandolfi, din partea italienilor, face rezerva relativ la reușita congresului de la Haga, și arată că rolul cel mare îl au conferințele interparlamentare.

Tot în limba franceză van Houten, fost ministru de interne și publicist, pronunță un lung discurs, dovedind că Olanda e chiar țara păcii.

Lipsește delegatul portugez, José Dias Fereia, care trimite o telegramă de salutare.

Delegatul român dl V. A. Urechia, pronunță un discurs, des aplaudat (din care am dat partea principală în numărul nostru trecut).

Dl Nicolaevici' fost ministru-președinte al Serbiei, spune că toate clasele sociale din Serbia, începând dela tinerul rege, până la

ches Volksblatt" din Viena, adusă de noi în traducere verbală.

„Cum se poate d-le procură cenzura din Cernăuți să fie mai dilaie de cât cea din Viena?! Cum se poate, că o informațiune, care se citește liber în Cernăuți nemțește, admisă fiind de cenzura din Viena — se suprimă în traducere românească?”

„Este această egalitate?!”

## Din diecesa Aradului.

### Vorbirea-program a Prea Sfinției Sale episcopului Iosif Goldiș.

(Urmare și fine.)

În ultimul stadiu e condus și disciplinat omul prin rigorea legilor statului. Aci justiția e legată la ochi spre a nu putea avea compătimire către cel vinovat. Însă Judecătorul vecinic, după care se orientează justiția ierarhică, are de o parte justiția simbolisată prin arhangelul Mihail, în mână cu spada ascuțită, de alta parte Clemența simbolisată prin arhangelul Gavril, în mână cu ramura de olivă, paralisând asprimea justiției prin cuvintele adresa te Judecătorului: Dă-mne îndură-te!

Va să dică, grija părinților, grija învățătorilor și grija preoților, condusă și bine controlată de episcopul și organele stătătoare sub conducerea lui, ne garantează înaintarea, luminarea și morala poporului atât în general, cât și în diecesa această.

E adevăr, că spre a putea ținea concurență cu alte biserici și popore conlocuitor, încă forte multe ne lipsesc, și sunt silit din acest loc, după lungi experiențe, a mărturisi tristul adevăr, că pentru lipse și neajunsuri poporul nu e vinovat: poporul e ca un pământ productiv, care va da la timpul seu rodă negreșit, dacă va avea muncitorii sei. „Secerișul e mult, dar lucrătorii sunt puțini”. (Mat. LX. 37. Luca X. 2).

Poporul nostru român în sine e tot acela, care a fost pe timpul lui Menenius Agrippa; bucuros se lasă capacitat, numai conducători buni să aibă, cari să-l convingă despre pașii greșiți și cu lumina învățăturii să-l conducă la bine.

Creștinismul stă ca un sôre de-asupra firmamentului lumii acesteia, și cu razele sale cerești luminează și încălzește pământul: însă aceste raze se reflectează în individualitățile popoarelor, și vai poporului, care nu se bucură de lumina și căldura acelor raze divine, acel popor în concursul cel mare al popoarelor, își pierde însemnătatea, și responsabilitatea cea grea pentru pierdere nu cade pe popor, ci pe aceia, cărora le este încredințată conducerea lui. Pentru aceea dice can. ap. 85: „Episcopul ori presviterul neputând grije de clerici sau de popor, și neînvătându-i pe ei pietate, să se depună”. Iar can. 19 al sinodului Trulan dice: „Se cuvine celor-ce sunt înainte stătători ai bisericilor, a învăța în toate zilele și cu deosebire în Dumineci, pe toți clericii și pe po-

por cuvintele pietății și ale dreptei credințe, culegând din D-șească scriptură înțelesurile și judecățile adevărului”.

Preotul bine trebuie să-și tipărească în minte cuvintele Apostolului ce dice: „Te jur înaintea lui D-șeu și Domnului Iisus Christos, care va să judece pe vii și morți în arătarea sa și împărăția sa: predică cuvântul, stăruiește la timp favoritor și nefavoritor; muștră, certy, îndemna cu totă îndelungă răbdarea și cu învățătura. Priveghiază în toate, fă lucrul evangelistului, împlinește serviciul tău. (II. Tim. 4. 1. 2. 3.) Că D-șeu ne-a ordinar să predicăm poporului”. (Fapte X. 42).

„Vedem — dice nemuritorul fabulist D. Tichindeal, — că acum la noi nu prea merg ômenii să asculte cetania și cântarea mineilor; mai cu bucurie și mai cu mare folos ar asculta ei o predică înțeleptă; care obiceiul de a spune predică în biserică ar fi vremea să se bage iarăși prin biserici, precum era în zilele sf. PP. Vasilie-cel-mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur, și ceilalți, cari cu nevoită spuneau învățături morale poporului seu”.

„Acestea sunt mijlociri adevărate de-a aduce pe ômeni la cunoștința de D-șeu; prin predică unii preot luminat, se înbunesc și se luminează ômenii. Acest mod l'a întrebuințat Christos Mântuitorul nostru, sfinții Apostoli și toți dascălii bisericei”.

Și cine dintre noi nu e pătuns de necesitatea progresului la scăpătutul și mult cercatul nostru popor român; cine va putea demonstra, că luminarea și îndreptarea moravurilor poporului sunt posibile fără eminentul concurs al preoților?

De datorință principală vom socoti dară îngrijirea, ca preoții, numiți părinți ai poporului, să stea la înălțimea chemării lor, să fie lumina lumii și sarea pământului, împlinindu-și în asemenea măsură datorințele amvonului ca și ale prestolului.

Sunt rezoluți a păstori diecesa în sensul evangheliei lui Christos și al canoanelor; voi conlucra din rășputeri la dezvoltarea instituțiilor bisericești, școlare și fundationale, pe baza statutului nostru organic, în sensul cel mai liberal.

Rezoluți sunt ca archipăstor a umbla pe calea desemnată de apostoli și urmașii lor.

Relativ la persoane, în conducere atât nemijlocit la cele două Consistorii, cât și în afară, voi preferi cualificațiunea și buna conduită, și în toate afacerile voi controla activitatea atât a singuraticilor funcționari, cât și a corporațiunilor, cu totă rigorea.

Căuta-voi ca toate părțile constitutive ale organismului nostru bisericesc, să funcționeze în deplină armonie; drept ce păgubitoarele neînțelegeri și certe mai ales între preoți și învățători, precum și între aceștia și popor — le voi sbiciui fără cruțare.

Preste tot mă voi sili prin fapte împlinite a mă face vrednic de încrederea cu care m'a distins biserica mea.

După acestea cu reverință mă adresez către Preasfinția Ta, binemeritul Prelat al Metropoliei noastre și membru distins al

trebuesc reduse în efectivul lor, după exemplul Elveției și al Norvegiei.

Propunerea a dat naștere la discuțiuni interesante și în special a fost susținută de dl V. A. Urechia; dar fiindcă germanii și austriicii uniți cu ungurii o combăteau, d. Pirquet și-a retras propunerea, spre marea nemulțumire vizibilă a norvegienilor, cari vedeau în admiterea ei, nu numai un omagiu adus țării lor, ci și o desavuare a Suediei.

Vine la ordinea zilei însemnata propunere a dlui Lewakowski, care cere „să se creeze, după modelul codului civil, un cod al dreptului internațional, fixând drepturile și datoritiile între națiuni, considerate ca persoane morale.”

Dl Lewakowski și-a dezvoltat propunerea cu un accent atât de convingător, și a dovedit atât de bine drepturile imprescriptibile la viața a tuturor națiunilor, în ciuda ori-cărui arbitrar, încât a cules aplausele unanime ale parlamentarilor, cari reprezentau națiuni nedreptățite de politica contemporană. Germanii și ungurii însă au luat o poziție hotărâtă contra propunerii, care după cum se poate înțelege, nu convine politicii răpitoare ale acestor două popore.

Areopagului nostru național de știință, și Vă rog să primiți adâncă noastră mulțumită pentru obositoarea sarcină primită ca mandatar metropolitan, prin ce ați binevoit în mod esențial a ridica valoarea și splendorea actului de introducere, ce va rămânea ca o suvenire neperitoare pentru mine și pentru fiii bisericei din această diecesă, cari împreună Ți dorim din adâncul inimilor noastre, ca spre binele diecesei surori a Caransebeșului, drept îndreptând cuvântul adevărului, să trăești întru mulți fericiți ani!

## Institutele române de bani.

— Din „Budapesti Hirlop”. —

„Nainte cu câteva zile scriind despre instalarea episcopului valah dela Arad Goldiș, am amintit de acea declarație a episcopului Popea, că în vremea lui Șaguna poporul român figura numai ca turmă mică, iar aqi e mare și puternic. Am adaus la asta, că nainte cu 50 de ani în părțile ardelenene era numai o masă română, aqi este popor român, și și cultură. Ba sunt la noi și tendințe economice ce se mândresc cu succese mari și de netăgăduit. Conștiința Românilor s'a deșteptat și în privința această, și ei înainteză pe drumul încă neumblat, cu neașteptată siguranță...”

Spre a adevări această afirmațiune, credem că e destul să aruncăm o privire asupra trecutului și prezentului acelor institute valahe de bani, cari funcționează în timpul de față în patria noastră. Istoria lor nu se întinde departe înapoi.

Însuși institutul-mamă, renumita „Albina” s'a înființat numai în 1872 în Sibiiu, iar Filiala sa din Brașov a deschis-o cu 10 ani după aceea. În fruntea ei stă Parteniul Cosma.

Prin anii 70 sau înființat puține institute nouă. Sporirea lor a urmat în jumătatea a doua a anilor 80, și după aceea a luat avânt mai mare. Până aqi, respective până la finea anului trecut, putem număra 70 astfel de institute, cari înaintând pe urmele croite de „Albina”, în afară de scopurile economice, nu perd din naintea achilor nici altele, mai sublime ca acestea.

Privind împărțirea lor geografică, cele mai multe sunt firește în comitatele ardelenene locuite de Valahi, dar terenul așa se vede că nu le e nepriincios nici în comitatele vecine din Ungaria propriu zisă. Ne întâlnim cu avantposturile lor în Timiș, Caraș-Severin și Torontal, ba și în Sătmăr, Biharea, Cenad, Arad și Șimleu!

Banii cari le stau la dispoziție, chiar și aqi sunt considerabili, și sunt în continuă sporire. Capitalul fundamental e arătat cu cifra de 4,178.251 fl. Fondul de rezervă e proporționat bine dotat, cu 1,160,000 fl. ceea ce e mai mult ca 25% a capitalului social. Suma depunerilor trece peste 14 milioane, dintre cari 5½ la „Albina”, un milion la „Victoria” din Arad.

Institutele acestea peste tot luate, nu dispun altfel de capitale sociale mari, dar

Din partea ungurilor a vorbit Pazmandy, iar din partea germanilor micul și pitigălatul von Bar, pe care de mult deja noi Românii l'am poreclit: Mitiță Sturdza.

În schimb, noi am susținut cu tărie propunerea, ajutați de francezi, ca Delbet, Labiche și Lafontaine, de italieni, belgieni etc.

Ungurii și Germanii, vădând curentul ce se făcuse pentru propunere, au cercat să ne înșale, cerând amânarea votului asupra ei pentru mâine; vroiau de sigur să-și formeze majorități ad-hoc.

Noi însă, am prevădut șiretenia și am primit cererea lor de a închide discuțiunea, dar am votat și propunerea, sub motivul firesc ca n'avea sens să voteze a doua-qi persoane cari nu ascultaseră discuțiunea. A fost primită!

Acceptarea propunerii a fost însoțită de lungi aplause. Ungurii erau ploați; Pazmandy devenise și mai negru, și mai urit ca de obicei. Apponyi, mai dibaciu, n'a înfruntat curentul ci — a plecat de la vot.

În resumat, triumful zilei a fost al nostru.

Viator.

venitul le e mulțumitor, căci dividendă în nici un caz n'a fost mai mică de 5, iar pe cea de 10 nu într'un caz a întrecut-o.

Institutele sunt legate între sine, afară de interese materiale, și de alte interese, și la conferința ținută anul trecut au luat parte nu mai puțin ca 52 Institute.

În această conferință au adus hotăriri importante. Au enunțat necesitatea solidarității mai strânse a institutelor valahe, și aceea, ca în contabilitate și în luarea percentelor să procedeze uniform, iar o parte a venitului lor îl destină pentru întemeierea unei foi de specialitate financiară și pentru remunerarea studiilor economice. Au instituit un comitet permanent pentru urmărirea cu atențiune a mersului afacerilor economice, precum și pentru pregătirea materialului la conferințele ce sunt a se convoca din timp în timp. Au enunțat scăderea percentelor precum și necesitatea unei revisiuni prin un specialist.

Ei realizează așadar, nu într'o direcție, aceea despre ce noi abia vorbim sub titlul de reforma institutelor noastre financiare, chiar și după bancrotul dela Kis-Czell!

Cu regulile acestea tot numai consolidării lor proprii materiale își ajută în rândul prim, dar acest rezultat va avea și pond politic și moral.

Bancile române ținând la olaltă, pot ajunge a fi o mare putere economică dincolo de Pétra-Craului și pot atinge mari rnsultate față cu concurenții lor cei neorganizați.

Consecuențele acestui fapt le pot trage ușor locuitorii părților ardelenene și politici maghiari. Ajunge-va inteligența maghiară ardelenă, ca față cu acestea, luând în urmă pildă dela Valahul cel desprețuit, să se organizeze și ea? — nu știm. Dar atăta știm, că de nu o face, ea se va căi mai întâi, cu atât mai vârtos, că Românii nu se mărginesc acum numai la întemeierea de bănci, ci pe cale de însoțirii, se nivesc să-și atragă poporul prin prevederea lui și cu mărfuri (prin prăvălii ca societăți pe acții și Consum-uri).

Bucată de bucată denses edifică societatea românească și dezvoltă acele straturi ale ei, cari la noi încă lipsesc, dar fără de lucrarea cărora, dezvoltarea noastră nu poate fi independentă și națională.

### Contra lui Hentzi.

O parte a kossuthistilor, cei rămași pe lângă diarul „Egyetértés”, sunt cătrăniți reuși și se dedau la agitații fără frâu contra festivităților militare arangate pe aqi în jurul desvelirii statuei lui Hentzi în grădina școlii de cadeți din Pesta.

La festivități iau parte toate trupele de Pesta, între cari și trupele de honvezi, ba comanda pieței a trimis invitare oficiasă și la toți ofierii de rezervă, de armată comună ca și de honveți, — și această îi supăra rău pe „patrioții” numiți. Sunt și între ei mulți ofieri de rezervă, cari ca civili înjură la Hentzi și scriu contra lui, și acum se fie siliți a „rucului” în paradă la desvelirea statuei lui și a-i da onôrea cuvenită! Deja asta-i pentru ei mult, dar încă să mai fi și „honvéd”, de aceia în cari trăgea Hentzi fără milă, să fi numai rezervist la honveți, și totuși să fi silit a merge la parada lui Hentzi! Asta e mai mult decât poate încape pielea unui patriot. Și de aceea „Egy.” a pornit o agitație desperată, îndemnând pe ofierii de rezervă a nu se supune, a scrie pe invitări: „Vissza” și a arunca mai bine, dacă-i lipsă, acel porteepeu, care te obligă și la astfel de sərbări!

Vom vedea câți l'or asculta.

Celelalte diare tac! Se uită printre degete la festivitatea desvelirii, pentru că așa a fost înțelesul între partide când au făcut pa-tul cu Széll în timpul obstrucției, ce tocmai dela Hentzi pornise iară. Atunci Széll a promis că strămătarea și desvelirea statuei va trece în totă liniștea, înțelegând; fără participări oficiose a statului, a orașului etc. Și așa se și întimplă. Dar „Egy.” și kossuthistii mai dela rudă, nu vor să fie nici miliția participătoare! Ei, dar asta nu le stă lor în putere a o opri. Vor face nițică „demonstrație”, larmă pe strade, dar statua se va desvelii acolo unde s'a poruncit, și va sta acolo ca semn că se respectă și cinstește memoria soldaților bravi, cari ținându-și jurământul și credința către Tronul patriei în serviciul căreia s'au pus, știu muri cu arma în mână pentru acelea!

țărani, doresc cu sinceritate pacea, ca să aibă tihna de a-și îmbunătăți finanțele, administrația și de a-și încuraja industria, comerțul și agricultura.

Un alt discurs ascultat cu multă atenție, e discursul lui Wavrinsky, delegatul Suediei, cu care Norvegia are multe neînțelegeri. Dar autorul reușește prin largimea ideilor ce emite și francheta expresiunii, să capete aprobarea tuturor.

Toți acești din urmă au vorbit în limba franceză. Dr. Gobat, elvețian, a vorbit numai în limba germană. El a caracterizat republica, al căruia cetățean este, de republică democratică și pacinică.

Sedința se ridică la 1 oră p. m.

Pe sêră au fost invitați la prânz de primul ministru, d. Steen.

Sedința a doua, Marți la 3 Aug. n. e de o importanță mai mare pentru noi. La început s'au discutat diferite propuneri, dintre care voi nota pe aceea a delegatului austriac, baronul de Pirquet, care tindea la o rezoluție în sensul de a se proclama, că armatele trebuiesc reduse la rolul de apărare al patriei și a ordinei interne, și prin urmare

## Revistă Bisericească.

### Nu va fi congres sârbesc!

Organul mult-puțin oficios, „Politikai Ertesítő” comunică, pe temeiul unor informațiuni primite din loc competent, că știrile date despre o convocare a congresului național-bisericesc sârbesc, sunt lipsite de temei.

Convocarea congresului n'a fost luată nici în discuție încă.

### Frați la frați

Desvîlirea monumentului episcopului sâsesc Dr. Teutsch, care va avea loc aici în Sibiu, va fi și o manifestare a interesului ce Nemții din Germania poartă fraților lor din Ardeal.

Societatea „Gustav Adolf” din Germania dorește să fie reprezentată la această festivitate, și trimite în acest scop la Sibiu pe preotul de curte din Potsdam, Rogge.

Asemenea trimite „Asociațiunea evanghelică” ca reprezentant al seu pe preotul Hermets din Magdenburg.

### Procesul Dreyfuss.

Diua adouă și a treia (8 și 9 Aug.) a trecut fără a aduce publicului ceva deosebit, căci pertractarea a fost secretă, studiindu-se dosarul secret.

Tot ce e interesant, sunt vocile diarelor parisiene. „Patrie” scrie că Dreyfuss prin totă purtarea lui lasă să se vadă, că s'a presintat înaintea juriilor în deplina conștiință a vinovăției sale; „Gaulois” îl numește reu-făcător, care simte însuși că e perdut; „Journal de Debats” îl numește pe Dreyfuss om fără patimi, dar care își face o impresie așa antipatică. Acestea sunt diarele principale antirevisioniste. Altele, ca „Le Temps” și „Figaro”, scriu chiar contrariul, că se vede omul nevinovat, etc.

Ieri și azi ședințele au fost iar publice. Să încep ascultările de martori, între cari unii cu adevărat iluștri!

### Asociațiunea la Deva.

Convocare. În sensul §§-lor 23 și 26 din statutele „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român” se convocă adunarea generală ordinară a Asociațiunii la Deva, pe zilele 27 și 28 August st. n. 1899, pe lângă următorul

#### Program:

##### Sedința I.

Duminică în 27 August 1899 st. n. la 11 ore a. m.

#### Ordinea de zi:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Constatarea delegațiilor prezente.
3. Raport despre activitatea comitetului central în anul expirat.
4. Alegerea comisunilor de câte trei membri:
  - a) pentru examinarea raportului general;
  - b) pentru examinarea rațiociniului pe anul 1898 și a proiectului de buget pe anul 1900;
  - c) pentru studiarea proiectului de regulament înaintat spre aprobare; și
  - d) pentru înscrierea de membri și încasarea taxelor.
5. Propuneri eventuale.
6. Raportul comisunii pentru înscrierea de membri și încasarea taxelor.

Disertațiunile întrate se vor citi după amăzi la timpul numit de president în conștelegere cu adunarea generală.

##### Sedința II.

Luni în 28 August 1899 st. n. la 10 ore a. m.

#### Ordinea de zi:

1. Raportele comisunilor exmisse în ședința primă.
2. Defigerea locului pentru proxima adunarea generală.
3. Dispozițiuni pentru verificarea proceselor verbale.
4. Încheierea adunării generale.

Se observă, că eventualele disertațiuni și propuneri au să fie prezentate presidului Asociațiunii (în Sibiu, strada Morii Nr. 8) în scris cu 8 zile, iar eventualele interpelațiuni cu 3 zile înainte de adunarea generală.

Din ședința comitetului central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, ținută în Sibiu la 3 August 1899.

Șulțiu m. p.,  
preș. adhoc.

Dr. Beu m. p.,  
secretar II

## NOUTĂȚI

**Contra numirilor maghiare a localităților.** Ministrul de interne al Saxoniei a dat ordonațiune prin care provacă toate oficiile subalterne, ca în corespondența lor cu Ungaria, să folosească numai numirile de localități cunoscute germane, nu cele nouă maghiarizate; căci această maghiarizare privește numai oficiile din Ungaria... Din cauza asta diarele maghiare scrișnesc din dinți.

În foia numărului nostru de azi publicăm după „Epoca” din București, schițe din darea de sēmă ce o face un membru al grupului parlamentar român, „Viator”, în acest diar, asupra petrecerii la Cristiania, a personagiilor întâlnite și a conferenței însăși. Cetitorii vor afla, sigur, o plăcută și interesantă lectură în această schiță.

**Expoziție de popor, la Deva.** Comitetul arangiator al adunării „Asociațiunii” la Deva, a luat în program și un punct: arangierea unei petreceri populare, la care să fie reprezentante, după putință, toate ținuturile din comitatul Hunedorei, în portul locului.

Comitetul „Reuniunii femeilor române” din numitul comitat, adresază, prin presidenta sa, Elena Pop Hossu-Longin și secretarul Dionisiu Ardelean, apel către damele și femeile inteligente române din toate comunele comitatului, rugându-le ca fiecare să lucreze în cercul seu ca la cea sârbare populară să se presinte din fiecare comună câte-va părechi în costumul popular, în care se regăsește gustul estetic al poporului de acolo. Și se roagă, ca acelea cari vor binevoi a lucra și vor fi reușit a câștiga popor pentru mers la Deva pe acea zi, să avizeze despre asta pe P. O. D. George Romanul, protopresbiter, care e președintele comitetului de primire a streinilor la adunare. Să avizeze cam câte persoane vin din comuna cutare, câte din cutare.

Se speră a să aduna popor de pretutindeni din comitat, și cu o arangiere istetă, se va putea face o expoziție foarte interesantă de porturi ale poporului din comitat, porturi cari sunt foarte variate, mai variate decât în orice alt comitat, și va fi o expoziție vie: portul expus pe omenii însuși. Indemnăm și noi pe toți cei cu inima pentru astfel de manifestațiuni ale poporului nostru, să dea mână de ajutor acestei lucrări.

**Faptă nobilă.** Direcțiunea institutului de credit „Albina” a decis, ca spesele de înmormântare a regretatului dirigent al filialei sale din Brașov Valeriu P. Bologa, să le superte institutul, în sumă de 434 fl. 81 cr. Dna v. Lucia Bologa însă a dăruit această sumă „Mesei studenților” dela școala noastră din Brașov, pentru care mai dăruise și din al seu 100 fl. drept corônă eternă pe sicriul scumpului soț.

**Wilhelm în Anglia.** Cele mai nouă vești spun, că Imperatul Wilhelm al Germaniei, va face în Novembre anul curent, o călătorie în Anglia.

**Dșora Agata Bârsescu** jică iar pe scena teatrului german din Brașov, de Joi sēră încóce.

**Cheltueli — „incidentale”**... De ce venite dispuș diarele franceze, putem să ne facem idee și după cheltuelile ce aceste diare și-au permis în vederea procesului Dreyfuss, la Rennes. Iată o pildă:

„Figaro” și-a aședat între Rennes și Paris o linie telefonică proprie, numai pentru sine și diarul „Aurore”. În Rennes lucrează opt scriitori ai acestor două diare. Totă pertractarea o înșamnă stenografi, iar tipografi din Paris îi spun prin telefon de-a dreptul texturile mai nouă, condensate, ce sunt a se culege, așa că „Figaro” de azi după prânz apare cu întâmplările chiar de azi după prânz din sala de pertractare! Linia de telefon a costat pe acest diar 63.000 franci, și numai redactarea părții despre proces îl costă zilnic 2400 franci.

În Paris se vînd pe zi sute de mii de esemplare din aceste foi, cu cele mai nouă știri, și publicul le cetește pe strade, pe corso, cu interes, dar fără deosebită agitație.

În însuși Rennes interesul pentru proces e deja foarte slab. Omenii atîta au auzit și cetit, că nu-și mai mișcă. Încă o să-l vedă

pe Dreyfuss liberat în mijlocul celei mai mari lipse de interes!

**Ocupațiune pentru orbi.** În Pesta s'a deschis diarele acestea de cătră „Reuniunea de protegiere a orbilor”, o nouă lucrătoare, în care deocamdată 15 orbi vor lucra la împletirea de scaune de trestie și repararea de atari scaune, muncă prin care li să face nenorociților posibil un venit, pentru a trăi și ei fără a cerși.

**„Los von Österreich!”** Germanii austriei nemulțămîți de ridicarea la putere a popoarelor negermane, încep o mișcare periculoasă Austriei. Numai de curînd, cu prilegiul unei demonstrațiuni, ei au schimbat lozinica „Los von Rom” care avea și ea ascuțiș politic, dar mai ascuns, cu alta mai pe față: „Los von Österreich!”, și agităză deschis pentru alipire la Germania, cîntînd pe strade marseillesa germană „Wacht am Rhein”!

**Knezevici,** atentatorul asupra lui Milan, a înnebunit în temniță în urma torturilor grozave la care a fost supus, ca dōră face mărturisiri compromițătoare pentru partidul radical...

**Evlavie nobilă.** În 9 Aug. n. Slovaci au avut sêrbătore națională culturală, adunarea reuniunii femeilor slovace, sêrbătore arangată pe 3 zile. A decurs impunător. Diarele maghiare scot la iveală cu ôre-care ironie următoreea scenă: După adunare, la banchet, venind matróna slovacă dna lui Svetozar Hurban, și aședîndu-se la masă, la un semn dat toți s'au ridicat și matróna a dîs:

— Fiecare Slovac adevărat, nainte de mîncare, se rogă, --

și au rostit o cuvîosă rugăciune.

**Președintele senatului japonez, la București.** A. S. Principele Konoye, președintele Senatului japonez, a sosit Mercuri la amiază în capitala română împreună cu suita sa, cu trenul în care veneau și d-nii miniștri, dela Sinaia.

Principele Konoye și suita au plecat după amiazi mai departe cu trenul de Constanța.

**Inscrierile la gimnaziul din Blaj** se încep numai în 7 și 8 Septembre n., pentru că până atunci miliția adunată acolo la manevre, ocupă unele localități. Esamele suplétore în 6 Sept. n.

**Furt de paturi militare.** În Buda-pesta au descoperit, că dintr'un magazin de recușite militare dela marginea orașului, de ani de zile se înștrînează paturi militare. Că ar fi perit deja în preț de peste o sută de mii. Au arestat pe mai mulți soldați aflați vinovați. Și acum umblă să afle și pe gazda de hoți prin care își desfăceau marfa.

**„La Reuniunea sodalilor” români din Sibiu** sa ținut în sara de 10 Aug. o nouă „ședință literară”. Și de astădată membrii, cum și multe dame, au luat parte în număr destul de mare. Cu declamațiuni s'au produs: Dșora Maria Costea, dl Cornel Horgoș, culegător tipograf, dl Samuil Petrascu, sodal măsar, și dl George Muțiu, cul-tip., carele a mai cetit și o lucrare tradusă: „Sfat frățesc”, care însă, pentru folosirea unor cuvinte și figuri nepotrivite a fi predate în public, a dat ansă la discuții asupra lucrului.

A mai cetit dl Ioan Moldovan, sodal pantofar, o novelă de Ioan Popovici, și cu acestea ședința s'a încheiat.

**„Revista Orăștiei”** de azi publică lămurirea dlui I. Moja, prin care, cu act judecătoresc arată totă netrebnicia atacului ce această foie publicase contra d-sale înainte cu vre-o 2 luni.

### Notiță Literară

**Avis.** În curînd va apare un nou op de folos învătătorilor, anume: „Drepturile și datorințele învătătorilor confesionali”, întocmit de P. Conda, inv. în Sebeșul mic (Kis-Sebeș, Kolozs m.). Stă din 14 Capitale, sau împărțite în mai multe părți, tractând despre alegerea învătătorului, provisor, definitiv, denumit, despre calificația lui, relația de cantor, ocupațiile lor laterale, despre relațiile lor cu senatele, tot ce pōte privi pe învătător în cariera și oficiul seu, peste 250 articli motivați cu legi, ordinațiuni ministeriale, dicisiuni curiale, ordine consistoriale. Va costa trimis, 2 fl. 10 cr

A apărut:

„Principiile politice” (după Dr. Fr. de Holtzendorff de T. V. Păcățian un volum de 290 pagini, tiparul curat și cetet. Prețul 2 fl. A apărut la „Tipografia” din Sibiu. În cartea această, de netăgăduită valoare literară, sunt tratate cu multă competență teme din domeniul politice, precum: Politica e știință. Politica e artă. Conexiunea științei și a artei de stat în procesul politic. Raportul dreptului pozitiv cu politica. Conflictele între manauarea dreptului și a politice practice. Raportul între morala și politica. Scopurile ideale de stat. Scopul de putere națională al statelor. Scopul de drept învătural în stat. Scopul social-cultural al statului. Armonia scopurilor de stat.

O recomandăm cu căldură cetitorilor români iubitori de literatura științifică, în special celor ce au roluri de conducători politici ai poporului nostru, în cerc fie mai larg fie mai restrîns.

### Raportul general

despre activitatea societății de lectură „Andrei Șaguna” în anul școl. 1898/9.

(Încheiere).

Jurnalele.

În decursul anului acestuia societatea a primit jurnale parte abonate parte gratuite.

Abonate: Convorbiri literare. Fôia Pedagogică. Patria. Vulturul. Gratuite: Albina. Biserica și școala. Biserica ortodoxă română. Candela. Budapesti Hirlap. Tribuna. Telegraful Român. Fôia Poporului. Tageblatt. Fôia scolastică. Familia. România musicală. Fôia diecesană. Unirea. Tribuna Poporului. Gazeta Transilvaniei. Revista Orăștiei. Néptanító Lapja.

#### 2. Cassa.

Avea societății noastre în bani gata cu finea anului acestuia 1898/9 numără 1244 fl. 59 cr. dintre cari se află depuși:

La institutul de credit și economii „Albina” într'un libel sub „C” suma de 437. 50 fl.; la același institut sub litera „M”, suma de 437. 50. fl. la On. Direcțiune semestrială un scris finciar de 1000 cor. ăr. sa casarul societății se află disponibilă suma de 1.66 fl.

La acest loc ne simțim datori a aduce mulțumită tuturor acelor domni, care au arătat un viu interes față de societatea noastră contribuind la ridicarea fondului de susținere al ei.

#### 3. Archiva.

Archiva societății în decursul anului acestuia s'a înmulțit cu 77 de acte, cari toate sunt induse în protocolul de esibite, după numărul curent.

#### 4. Colecțiunea numismatică.

La colecțiunea numismatică au intrat prin donațiuni din partea membrilor societății 11 piese în valoare de 1 fl. 32 cr. cari deasemenea s'au indus în protocolul acestei colecțiuni după numărul curent și după rubricile acestui protocol.

Starea prezentă a colecțiunei numismatice e de 303 piese și o sulită veche, în valoare nominală de 35 fl. 29 1/2 cr. v. a. 25 stolnichi, 16 baiochi, 8 copeici, 5 lepta, 5 centime, 2 lei, 4 bani 1 1/2 peny, 1 para, 1 liră și 1 centavo.

În archiva societății se mai păstrează afară de cele amintite, nisce documente dachi nesce ptetirii cu inscripțiuni vechi, sigilul societății și alte recvisite.

Tot archivarul a îndeplinit și agendele notariale ale corespondențelor conform coneluserilor comitetului și societății din cursul anului.

#### 5. Sala de lectură și mobilierul societății.

Societatea de lectură „Andrei Șaguna” și în anul acesta ca și în trecut a avut la dispozițiune pentru trebuințele sale dintre încăperile seminariale 2 sale, dintre cari una s'a folosit ca sală de lectură, alta pentru aședarea dulapurilor cu cărțile societății.

Mobilierul societății s'a înmulțit cu următorele: o învătore pentru contrabas; portretul fericitului în Dlui Metropolit și Archiepiscop Miron, tabloul pedagogilor c. III. a. 1897/8, precum și o cutie nouă pentru operate.

Încheierea raportului de față o facem prin plăcuta constatare, că afacerile societății au decurs preste tot normal, între marginile dispozițiunilor din statute.

Între membrii societății, înmulțimă conducerii înțelepte a președintelui Dr. Ioan Stroia, a domnit în toate ședințele bună înțelegere și interes pentru promovarea societății.

Cu aceste terminându-și Comitetul agendele sale, presintă proiectul de buget pe anul viitoriu, și mulțumind on. societății pentru încrederea pusă în el, o rogă să ia spre scire acest raport general și să-i dea absolutul.

Sibiu, din ședința comitetului societății de lectură „Andrei Șaguna” ținută la 8 Iuliu 1899.

Die Hociotă,  
preș. com.

Gerasim Popa,  
notariu și ref. al comit.

## Mătase Foulard

65 cr.

până la fl. 3.35 per m. — japaneză, chineză etc. în cele mai nouă desigururi și colori, precum și „mătase Henneberg” neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14.65 de metru — în cele mai moderne țesături, colori și desigururi.

**Particularilor**, liberă de porto și vamă acasă. **Mustre cu întorcerea poștei.** **Fabricile de mătase G. Henneberg** (lîf. de curte c. ș. r.), Zürich. [24] 5—

Nr. 407/1899

[157] 1—3

### Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele bisericesti mai jos însemnate, în protopresbiteratul Geógiului, se deschide concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în ziarul „Telegraful Român”.

1. Homorod, cu salariu anual de 300 fl. repartit în popor, locuință în edificiul școlii, și lemne necesare pentru încălzit.

2. Rapoltu-mare, cu salariu anual de 300 fl. și anume: 150 fl. din fondul școlar, ear 150 fl. din repartitie în popor, cuartir liber în edificiul școlii, grădină de legumi, și 4 orgii lemne pentru încălzit.

3. Bengehet, cu salariu anual de 300 fl. din cari 100 fl. se solvesc din interesele împrumutului de stat, în 2 rate egale, la 1 Aprilie și 1 Octombrie a fiecărui an, eară 200 fl. din repartitie în popor.

4. Uroi, cu salariu anual de 300 fl. din cari cu 60 fl. contribuie statul, eară 240 se încasează din repartitie pe popor, cuartir liber, și 2 orgii de lemne pentru încălzit.

Concurenții au a-și așterne suplicile lor concursuale, instruite conform legilor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteral, în termenul deschis.

Hondol, 24 Iuliu 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Geógiului, în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

**V. Pipos**  
protopresbiter

Sz. 5900/1899

[156] 2—3

főszlgb.

### Pályázat

Resinár községen rendszeresített segédjegyzői állás betöltése céljából pályázat nyitatik, és felhivatnak a pályázni kívánók, miszerint kellően felszerelt kérvényeiket folyó évi szeptember hó 15-éig alólirottán adják be.

Ezen állással egybekötött illetmények:

1. fizetés . . . . . 400 frt.
2. lakpénz . . . . . 30 frt.
3. tüzfűtő átalány . . . . . 20 frt.

Nagy-Szeben, 1899 évi augusztus hó 5-én.

A járási főszolgabíró

**Fabritius.**

Nr. 270/899.

[151] 2—3

### Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante învățătoresci din comunele mai jos însemnate, aparținătoare tractului protopresbiteral al Treiscaunelor, se publică concurs cu termen până la 15 August a. c.

1. Chézd-Mărtănuș, cu salariu de 300 fl. 25 cr. din cari 50 fl. ajutor dela Ven. Consistoriu, cuartir liber în edificiul școlii și 2 stângini lemne.

2. Covasna, postul de învățător primar cu salariu de 330 fl. și relut de cuartir.

3. Dobérleu, salariu 300 fl. și cuartir în edificiul școlii.

4. Intorsura-Buzău, postul de învățător primar, cu salariu de 300 fl. și cuartir liber.

6. Marcoș, salariu de 300 fl. anticipativ lunar și cuartir liber.

6. Vama-Buzău, salariu 300 fl. din cari 100 fl. ajutor dela Ven. Con-

sistoriu, cuartir liber în edificiul școlii și lemnele trebuincioase.

Reflectanții la vr'unul din aceste posturi, împreunate toate cu cantoratul, se-și așternă cererile concursuale, instruite conform normelor în vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteral, în termenul deschis, având a se prezenta în biserică în vr'o Duminecă sau Sărbătoare pentru a-și arăta desteritatea în cântări.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Treiscaunelor, în conțelegere cu comitetele parohiale respective.

Brețcu, 10 Iuliu 1899.

**Dimitrie Coltofeanu**  
protopop

Ad Nr. 144—1899.

[130] 3—3

### Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia vacantă de clasa III. Ceagz, protopresbiteratul Turdei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegr. Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch, dau suma de 230 fl. 12 cr.

Informațiuni mai detaiate despre starea acestei parohii, se dau la oficiul protopresbiteral, eventual la comitetul parochial respectiv.

Doritorii de a ocupa acest post de paroch, se-și subțernă cererile concursuale instruite conform dispozițiilor „Statutului Organic”, și a „Regulamentului pentru parohii”, la oficiul protopresbiteral subscris, în termenul provocat mai sus, având a se prezenta sub durata concursului în biserică din loc, spre a-și documenta desteritatea în cele rituale și a se face cunoscuți poporului.

Cojocna, în 9 Iunie 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. român al tractului Turdei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

**Teodor Ciortea,**  
adm. ppresb.

ad. Nr. 300—1899

[125] 3—3

### Concurs

Pentru întregirea posturilor din comunele de mai jos din protopresbiteratul Seliștei, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Cacova, cu salariu anual de 300 fl. v. a., cuartir, 3 stângini de lemne și grădină.

2. Săcel, cu salariu anual de 300 fl. v. a. cuartir în edificiul școlii și lemnele necesare.

3. Sibiel, 2 posturi învățătoresci cu câte 300 fl. v. a. și cuartir în natură.

Cei ce doresc a reflecta la vre-unul din aceste posturi au a-și așterne cererile de concurs, în termenul ficsat, subsemnatului oficiu protopresb.

Dela concurenți se cere a se prezenta în o Duminecă ori Sărbătoare la biserică, pentru a fi cunoscuți de popor.

În conțelegere cu comitetele parohiale respective —

Tilișca, în 2 Iuliu 1899.

Oficiul protopresb. al Seliștei.

**Petru Iuga**  
adm. protopresb.

Nr. com. par. 18—1899.

[138] 3—3

### CONCURS

Pentru întregirea alor 2 posturi învățătoresci la școala greco-orientală din Poplaca, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu fiecare din acestea două posturi, sunt.

1. Salariu anual de 300 fl. v. a.,
2. Relut de cuartir 15 fl. v. a.
3. Relut de lemne 25 fl. v. a.

solvăți din cassa bisericeii în rate cuatele anticipative.

Cei cari vor fi aleși, sunt datori a ținea Dumineca și Sărbătorea strănă în biserică și a cânta cu copiii la sfta liturgie.

Cei cu cunoscințe musicale, de a putea înființa un cor bisericesc, vor fi preferiți.

Doritorii de a ocupa posturile acestea, sunt poftiți a se prezenta înainte de alegere în vre-o Duminecă sau Sărbătoare, spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic, iar concursele instruite conform legilor din vigoare au de a-le înainta oficiului protopresbiteral gr.-or. din Sibiu.

Purtarea agendelor direcțiunei școlare, precum și instrucțiunea în școala de repetițiune și în cea de pomărit, ca și cântarea în cele 2 strănă bisericesci, purtate fără altă remunerațiune, se va împărți prin comitetul parochial, în conțelegere cu corpul didactic la începutul anului școlastic între toți 4 învățători aplicați.

Din ședința comitetului parochial gr.-or. din Poplaca, ca scaun școlar, ținută la 4 Iuliu 1899 st. v

**Coman Baca**      **Pantilimon Tănăsie**  
președinte      notar  
Nr. 740—1899.

Veșt și aflat în ordine

Oficiul protopresb. gr.-or. al Sibiiului.

**Ioan Papiu**  
protopresb.

Nr. 150/899

[153] 2—3

### Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci vacante în comunele bisericesci următoare din protopresbiteratul Câmpenilor, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Câmpeni, un post învățătoresc cu salariu 300 fl. v. a. și pentru locuință și grădină 50 fl. v. a. din fondul școlar, având concurenții a se prezenta în biserică, pentru cunoșcere și cântare.

2. Certegea, un post învățătoresc cu salariu de 300 fl. v. a. din fondul bisericesc și repartitie, locuință și grădină.

3. Gârda de Jos, un post învățătoresc cu salariu de 300 fl. v. a. din repartitie, locuință și grădină.

4. Lăpuș, un post învățătoresc cu salariu de 300 fl. v. a. din repartitie, locuință și grădină.

5. Lăzești, un post învățătoresc cu salariu de 300 fl. v. a. din repartitie, locuință și grădină.

6. Neagra de Jos, un post învățătoresc cu salariu de 300 fl. v. a. din repartitie, locuință și grădină.

7. Ponor, un post învățătoresc cu salariu de 300 fl. v. a. din repartitie, locuință și grădină.

8. Săhodol-Peleș, un post învățătoresc cu salariu de 300 fl. v. a. din repartitie, locuință și grădină.

9. Poiana-Valeaverde, un post învățătoresc cu salariu de 300 fl. v. a. din repartitie, locuință și grădină.

10. Vidra-medie, un post învățătoresc cu salariu de 300 fl. v. a. din fondul școlar, locuință și grădină.

11. Vidra-de-sus, un post învățătoresc cu salariu de 300 fl. v. a. din cassa bisericeii, locuință și grădină, sau relut, și alte venit.

Doritorii de a ocupa vr'unul din aceste posturi, se trimită cererile lor concursuale cu documentele recerute de legile din vigoare la subscisul oficiu în timpul deschis.

Oficiul, protopresb. gr. or. al Câmpenilor Câmpeni. 6 Iuliu 1899.

**Romul Furdul**  
protopresb.

Nr. 735—1899.

[132] 3—3

### CONCURS

La școala poporală cu trei învățători din Tălmăcel, devenind vacante două posturi, pentru întregirea acestora se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Tel. Rom.”

Emolumentele împreunate cu aceste posturi sunt: pentru fiecare, salariu anual

de 300 fl., relut de cuartir 15 fl. și 2 stângini de lemne.

Doritorii de a reflecta la aceste posturi, au se-și așternă suplicile de concurs instruite în sensul legilor din vigoare, la subsemnatul oficiu protopresbiteral, în termenul deschis.

Sibiu, 15 Iuliu 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al Sibiiului, în conțelegere cu comitetul parochial.

**Ioan Papiu,**  
protopresb.

Nr. 243/1899.

[134] 3—3

### Concurs

Pentru întregirea postului de paroch la parochia de cl. III-a Lu-dești-Costești, devenit vacant prin abdicarea preotului Nicolae Costescu, prin acesta se descrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful român”.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit sigur de 432 fl. 72 cr. v. a. anual.

Doritorii de a reflecta la această parochie, au a-și așterne suplicile de concurs, instruite conform normelor din vigoare, subscrisului, până la termenul sus indicat, și au a-se prezenta și la biserică în vre-o Duminecă sau Sărbătoare, ca se fie cunoscuți din partea poporului credincios.

Oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al Orăștiei, în conțelegere cu comitetul parochial.

Orăștie, 4 Iulie 1899.

**Vasiliu Domșa,**  
protopresbiter.

Nr. 412—1899.

[133] 3—3

### Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. a III-a Vorța cu filia Valea-lungă, în protopresbiteratul Iliei, se publică prin acesta concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch dau suma anuală de 442 fl. 65 cr.

Informațiuni mai detaliate despre starea acestei parohii, se pot lua dela oficiul protopresbiteral, eventual dela comitetul parochial respectiv.

Concurenții se-și așternă petițiunile concursuale instruite conform normelor din vigoare, subsemnatului oficiu protopresbiteral, având a se prezenta și în biserică din loc, spre a face cunoscință cu poporul, înainte de expirarea termenului sus indicat.

Ilia, la 1 Iuliu 1899.

Oficiul protopresbiteral gr.-ort. al tractului Iliei, în conțelegere cu comitetul parochial concernent.

**Avram P. Păcurariu,**  
protopresb.

[142] 2—3

### Concurs

Pentru întregirea posturilor învățătoresci din comunele de mai jos din protopresbiteratul Seliștei, se descrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

1. Alamor, cu salariu anual de 300 fl. și cuartir în natură.

2. Aciliu, cu salariu anual de 300 fl. cuartir în edificiul școlii și lemnele trebuincioase.

3. Gurariului, 2 posturi învățătoresci cu câte 300 fl. salariu, 30 fl. relut de cuartir și grădină.

Cei-ce doresc a reflecta la vre-unul din aceste posturi, au a-și așterne cererile de concurs în termenul ficsat, subsemnatului oficiu protopresbiteral.

Dela concurenți se cere a se prezenta în o Duminecă ori Sărbătoare la biserică, spre a-și arăta desteritatea în cântări și tipic.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv —

Tilișca, în 18 Iuliu 1899.

Oficiul protopresb al Seliștei.

**Petru Iuga,**  
adm. protop.